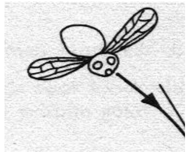
De vlieg en het Web

Ergens in de jaren zeventig ging ik studeren. In Utrecht, dus was het logisch dat ik colleges volgde bij professor Van der Blij. Infinitesimaalrekening. Een bijzonder vak, al was het alleen maar om voor de eerste keer geconfronteerd te worden met de verschrikkingen van het door ouderejaars zo vaak omschreven en voorzegde Vanderblij-effect. Maar dan had je altijd het boek nog van de hand van Van der Blij en Van Tiel, een andere Utrechtse crack. Soms denk ik nog weleens met weemoed aan dat boek. Bijna vierkant, met een blauwe kaft. Uitgegeven in de *Prisma-Technica-reeks*. En bijna lyrisch word ik als ik aan een van de plaatjes denk: het plaatje dat de baan van een vlieg beschrijft die onder een constante hoek met een in *O* geplaatste lichtbron vliegt. Je krijgt dan een logaritmische spiraal, dat weten we natuurlijk. Maar wat me bij bleef was niet de logaritmiek van de spiraal, nee, wat bleef hangen was de afbeelding van de vlieg. Ik heb me altijd afgevraagd of dat wat rudimentair afgebeeld wezen nu van de hand van Frederik of van Jans hand was. Ik zal het wel nooit weten. Want dergelijke informatie bevat het boek jammer genoeg niet. Dat heb ik namelijk zojuist nog opgezocht. Prettig dat ik dat kan, nietwaar? En dat is nu precies waarover dit stukje gaat. Ik heb dit boek namelijk nog in mijn bezit. Het heeft diverse verhuizingen doorstaan en zelfs heel wat vakanties tijdens welke ik, met het klimmen der jaren met toenemende gevoelens van nostalgie, door oude studieboeken en andere wiskundeparafernalia blader. Soms begrijp ik dan ineens iets wat ik vroeger niet doorgrondde. Maar heel vaak word ik me er nog wat bewuster van dat ik toen toch met heel wat moeilijker zaken stoeide dan waar ik vandaag de dag mee bezig ben. Hoe dan ook, ik prijs mezelf gelukkig dat ik daar nog toe in de gelegenheid ben. Ik weet namelijk van nogal wat studiegenoten dat ze in diezelfde spanne tijds heel veel boeken en syllabi zijn kwijtgeraakt. Er wordt wat afverhuisd, dat spreekt. En dan wordt er heel vaak van alles weggegooid. Dat valt niet altijd te betreuren, maar dat vliegje van Van der Blij zou ik toch niet willen missen. Nu, voor al die mensen die dat vliegje nog eens terug willen zien: zie bijgaande illustratie.

En voor degenen die meer dan dat vliegje willen is er nog altijd het WWW. Nee, niet het world wide web, maar het WereldWiskundeWeb. Onlangs is dit op de jaarvergadering van de NVvW officieel in gebruik genomen en het blijkt nu al in een behoefte te voorzien. Het WereldWiskundeWeb is een initiatief van de werkgroep van het Wereldwiskunde Fonds, een werkgroep die onder auspiciën van de Vereniging opereert en met geld van onder andere Nederlandse wiskundeleraren in de Derde Wereld op

Infinitesimaalrekening, fragment van fig. 53, p. 205

projectbasis ondersteuning biedt aan wiskundeonderwijs op middelbaar schoolniveau. Regelmatig vindt u in dat andere blad voor de wiskundedocent, *Euclides* dus, een verslag van weer een geslaagd project dat ondersteund werd door het WwF. Behalve geld van leden van de Vereniging had het WwF tot voor kort als inkomstenbron de boekenveiling op de jaarvergadering van de Vereniging. Wij, leden van de werkgroep van het WwF, hebben gemeend deze boekenveiling te moeten moderniseren. In precies dat kader moet u dus dit WWW zien. U kunt nu, uiteraard alleen in geval u in staat bent ‘online’ te gaan, via de webstek van de Vereniging, of direct door het correcte adres (http://www.nvvw.nl/www) in te tikken, zelf bieden op boeken die u al sinds jaar en dag miste in uw collectie of op titels die uw interesse wekken. Op hetzelfde internetadres vindt u ook de precieze spelregels terug volgens welke deze internetveiling (want dat is het in wezen natuurlijk) verloopt.

Het betreffende boek van Van der Blij en Van Tiel overigens stond, ten tijde van het schrijven van dit stukje, nog in tweevoud op de pagina’s van het WereldWiskundeWeb. Er kon nog op geboden worden. Maar die laatste suggestie zal mij door degene die al een bod heeft uitgebracht niet in dank worden afgenomen.

Namens de werkgroep van het WwF, Ger Limpens